

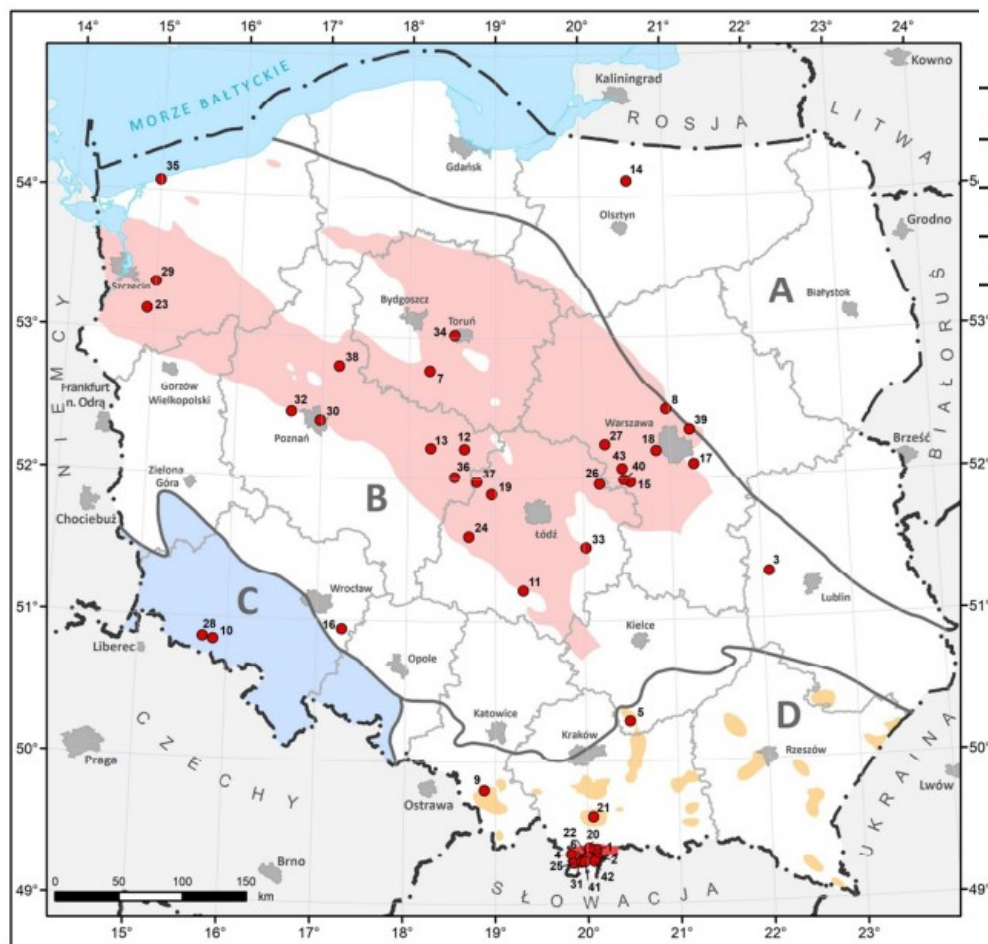
AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE
AGH UNIVERSITY OF KRAKOW

Wybrane metody poprawy chłonności geotermalnych skał zbiornikowych

Aneta Sapińska-Śliwa, Rafał Wiśniowski

Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce, wg. stanu na dzień 31.12.2024

r.

- złoże wód termalnych
- granice prowincji (wg Dowgiałły i Paczyńskiego, 2002):
- A – platformy prekambryjskiej
- B – platformy paleozoicznej
- C – sudeckiej
- D – karpackiej
- granice województw
- granice państw

- Obszary perspektywiczne dla ujmowania wód termalnych:
- Niż Polski – zbiornik kredy dolnej i jury dolnej (wg Góreckiego, red., 2006)
- niecka podhalańska – zbiornik paleogeńsko-mezozoiczny (wg Paczyńskiego, Płochnińskiego, 1996)
- Karpaty zewnętrzne – zbiorniki paleogeńsko-mezozoiczne i zapadlisko przedkarpackie – zbiorniki neogeńskie, mezozoiczne i paleozoiczne (wg Góreckiego, red., 2011, 2012, 2013)
- Sudety i blok przedsudecki (wg Dowgiałły, Paczyńskiego, 2002)

Rodzaj wód	Liczba złóż	Liczba złóż objętych koncesją	Liczba złóż, z których prowadzono wydobywanie	Zasoby eksploatacyjne ujęć (m ³ /h)	Pobór (m ³ /rok)
Wody lecznicze	115	77	64	1 937.82	2 277 368.75
Wody termalne	43	26	19	7 125.30	13 259 349.67
Solanki	1	1	1	3.70	1 500.90
Razem	159	104	83	9 066.82	15 538 219.32

1 – Białka	15 – Mszczonów	30 – Swarzędz IGH-1
2 – Bukowina	16 – Oława	31 – Szymoszkowa
3 – Celejów	17 – Otwock	32 – Tarnowo
4 – Chochołowskie Termy	18 – Piastów	Podgórze GT-1
5 – Cudzynowice	19 – Poddębice	33 – Tomaszów
6 – Furmanowa PIG-1	20 – Podhale 2	Mazowiecki
7 – Inowrocław GT-1	21 – Poręba Wielka	34 – Toruń
8 – Jachranka	22 – Poronin	35 – Trzęsacz GT-1
9 – Jasienica	23 – Pyrzyce	36 – Turek GT-1
10 – Karpniki	24 – Sieradz GT-1	37 – Uniejów
11 – Kleszczów GT-1	25 – Siwa Woda IG-1	38 – Wągrowiec
12 – Koło	26 – Skierniewice GT-1/GT-2	39 – Wołomin
13 – Konin GT-1	27 – Sochaczew GT-1	40 – Wręcza
14 – Lidzbak Warmiński	28 – Staniszków	41 – Zakopane
GT-1	29 – Stargard	42 – Zazadnia IG-1
15 – Mszczonów		43 – Żyrardów

Utrata chłonności

Czynniki wpływające na utratę chłonności można generalnie podzielić na trzy grupy:

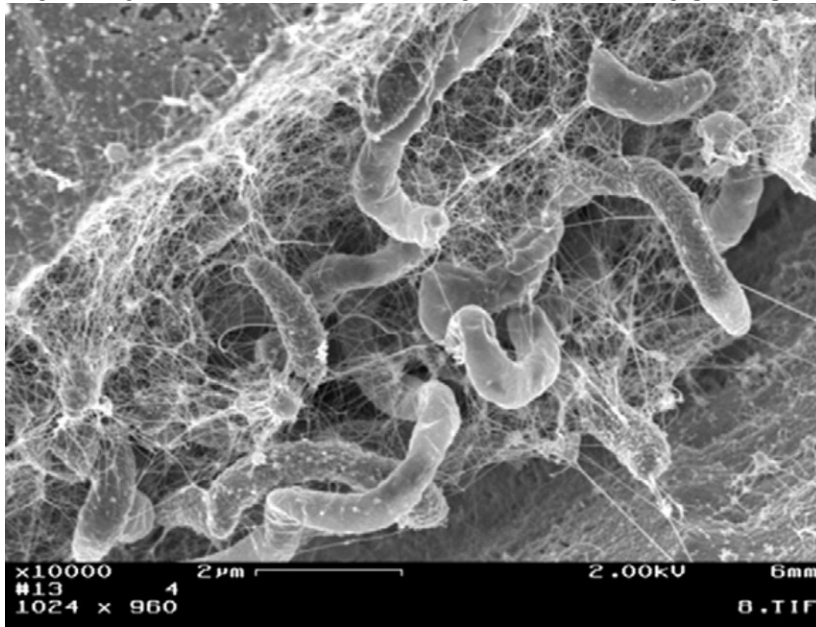
I.zależne od złoża (m.in. skład fizykochemiczny wody termalnej, rozpuszczonych gazów, budowa i morfologia formacji geologicznej, ciśnienie złożowe),

II.zależne od budowy instalacji węgłębnej i powierzchniowej (m.in. konstrukcja dolnej części odwiertu, zastosowane materiały w systemie obiegu wody termalnej, zastosowanie osłony azotowej w odwiercie eksploatacyjnym),

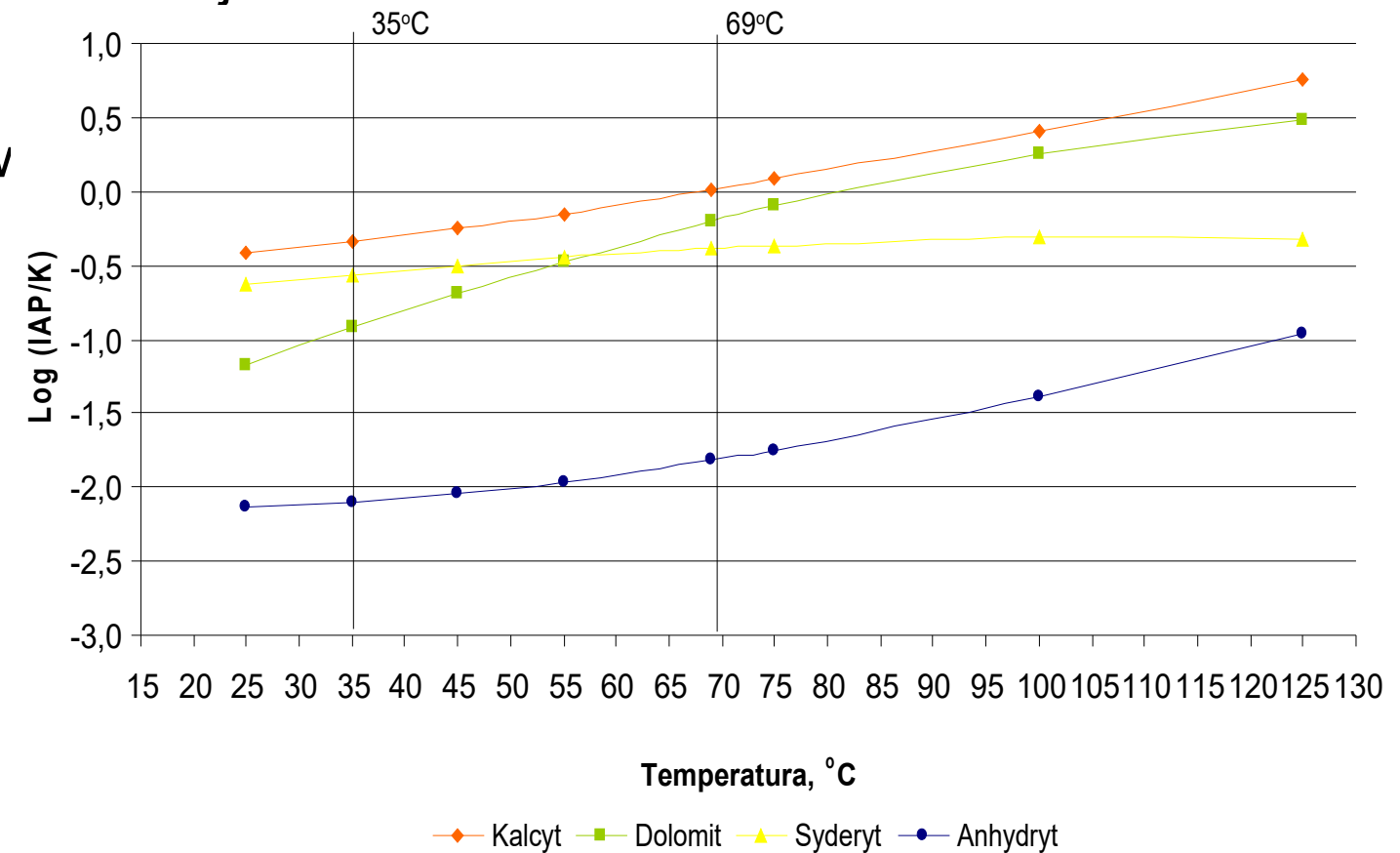
III.zależne od prowadzenia eksploatacji złoża (m.in. liczba przerw w pracy systemu geotermalnego).

Utrata chłonności

- Korozja w instalacji wglębnej i powierzchniowej
- Wytracanie się i deponowanie osadów
- Występowanie flory bakteryjnej

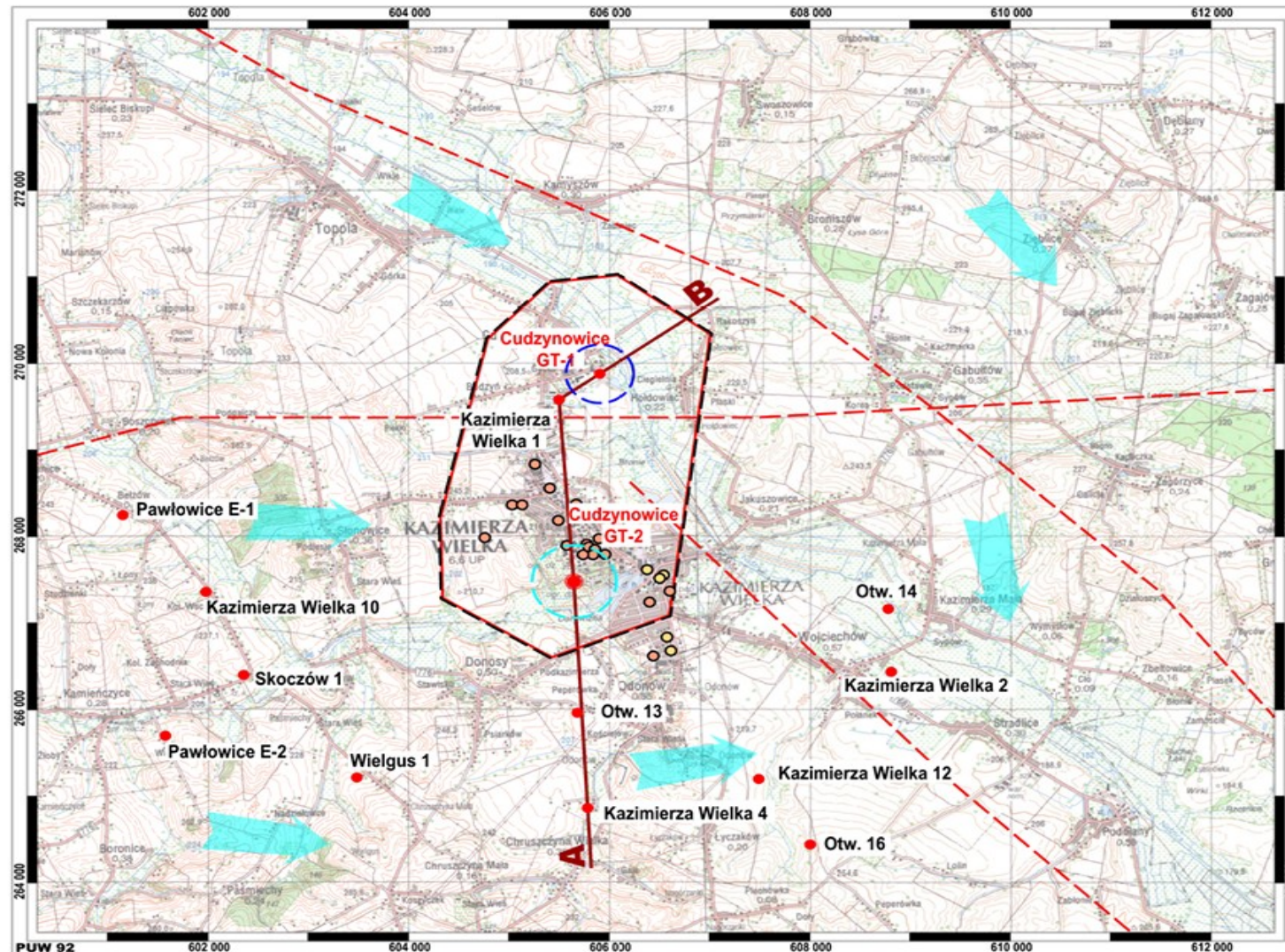

SEM image of a biofilm of *Desulfovibrio desulfuricans* G20 embedded in EPS (Beyenal et al., 2004).

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

Objaśnienia:

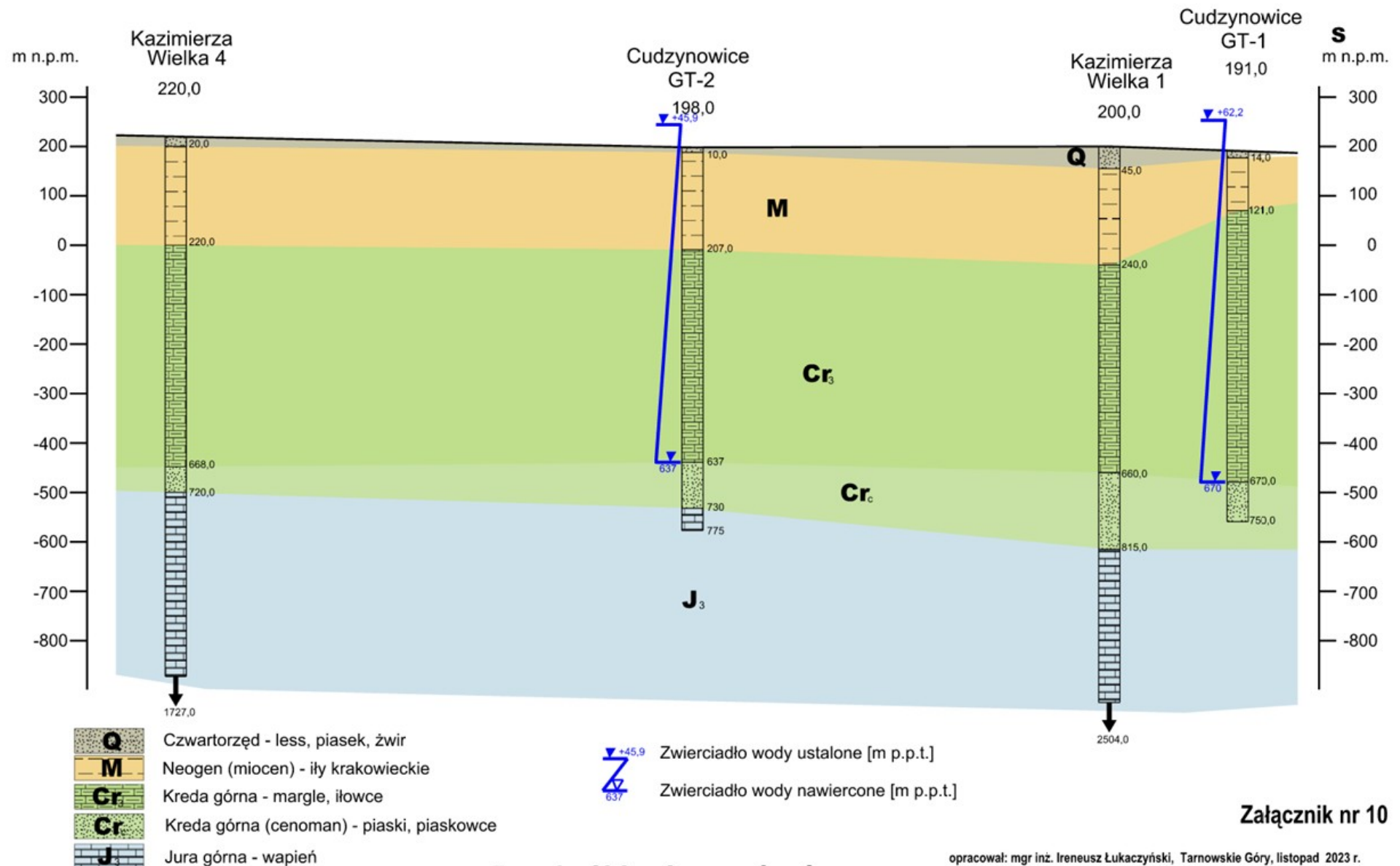

- - teren przeprowadzonych robót geologicznych -
Cudzynowice GT-2 - miejsce włączenia wód do górotworu (otwór Cudzynowice GT-2)
- - otwór eksploacyjny Cudzynowice GT-1
- - otwory badawcze
Kazimierza Wielka 1
- - granice obszaru i terenu górnicy złoża wód termalnych i leczniczych Cudzynowice
- otwory studienne ujmujące poziomy wodonośne:
  - - czwartorzędowy
  - - neogeński
- - lej depresji otwór Cudzynowice GT-1
- - stożek represji otwór Cudzynowice GT-2
- - uskoki
- - kierunki przepływu wód poziomy cenomańskiego (wg. Dendys M., 2018)
- - przekrój hydrogeologiczny

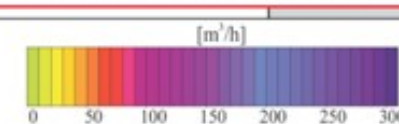
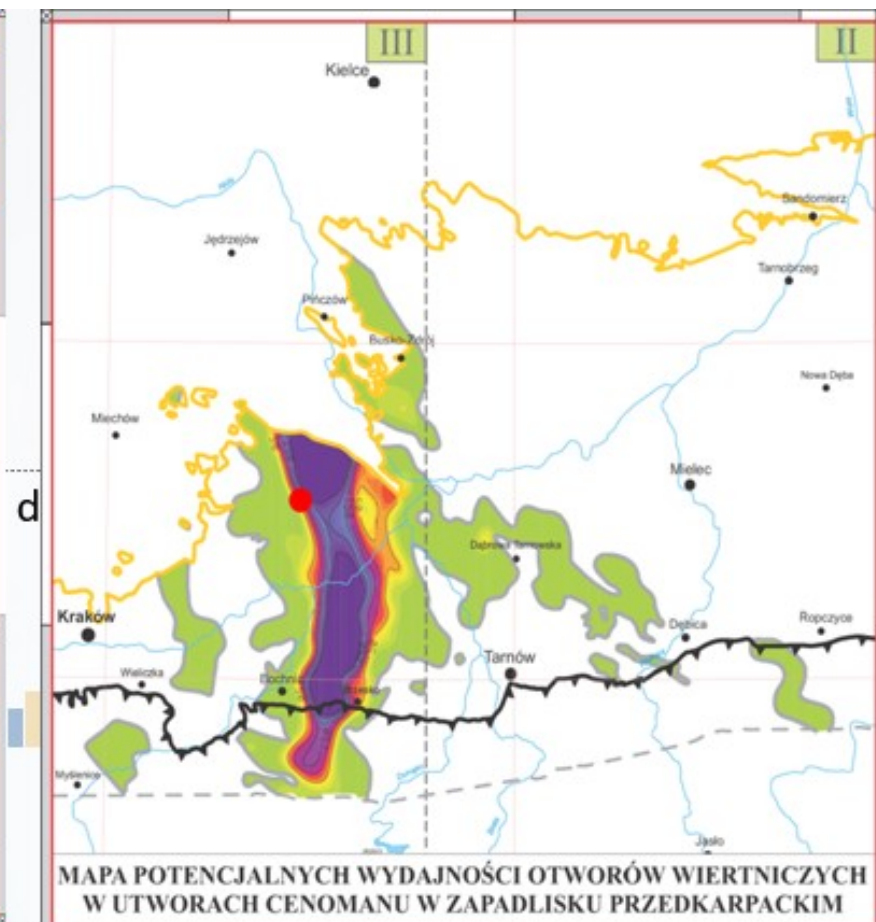
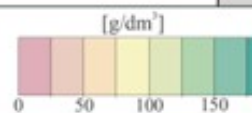
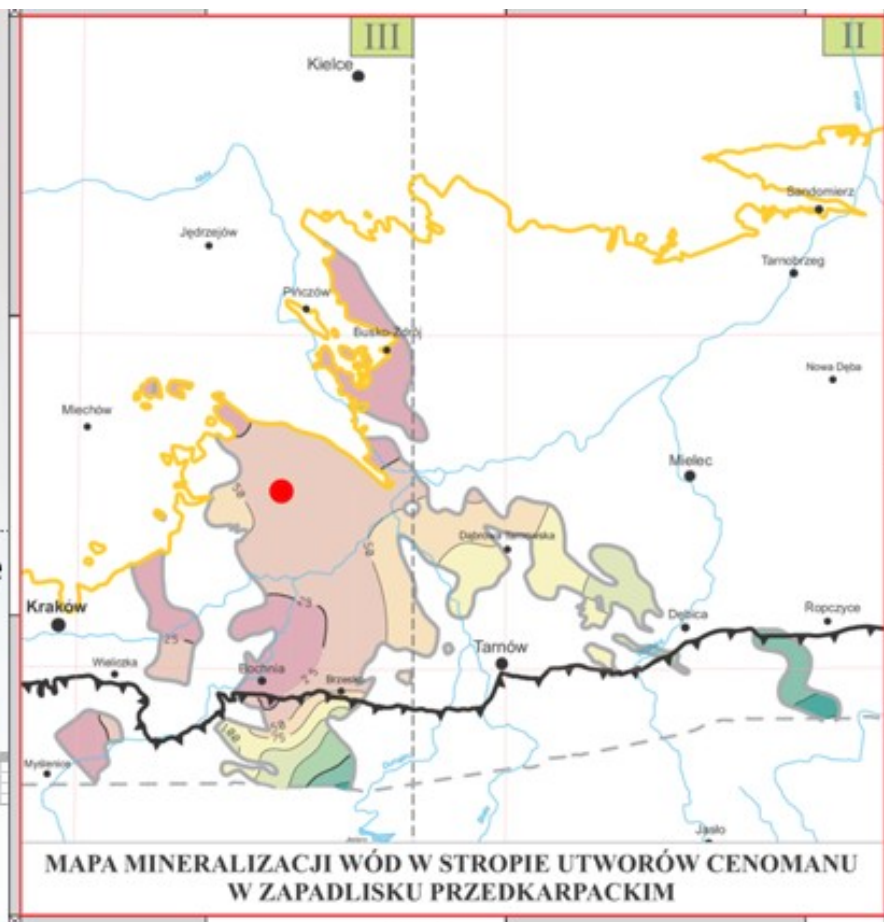
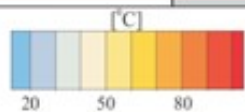
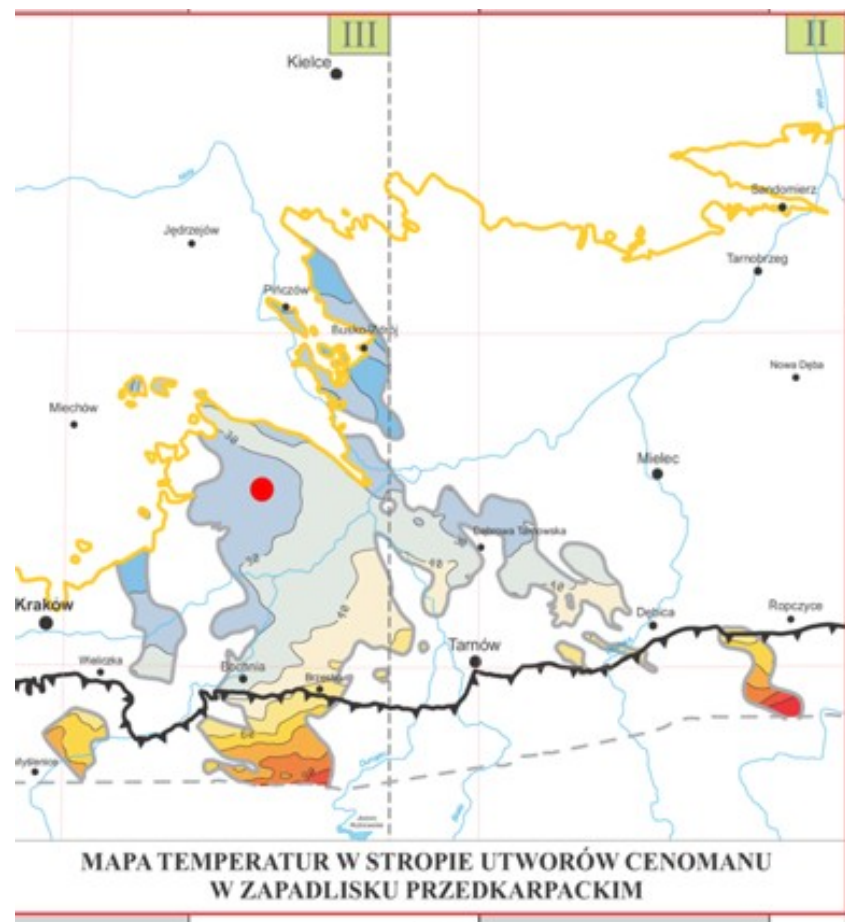
MAPA DOKUMENTACYJNA
z elementami geologii i hydrogeologii

w skali 1:50 000

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

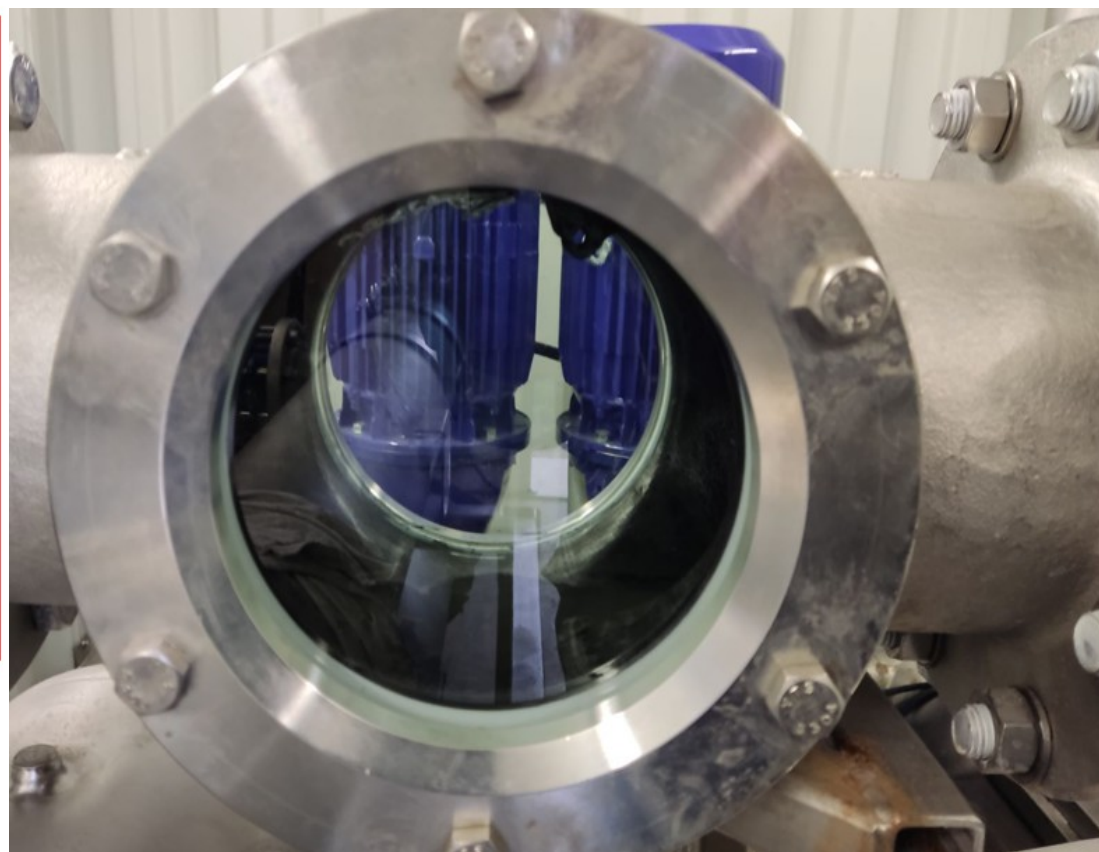
Zdjęcia: A.Sapińska-Śliwa, T.Śliwa

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

Zdjęcia: A.Sapińska-Śliwa, T.Śliwa

Instalacja geotermalna w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej

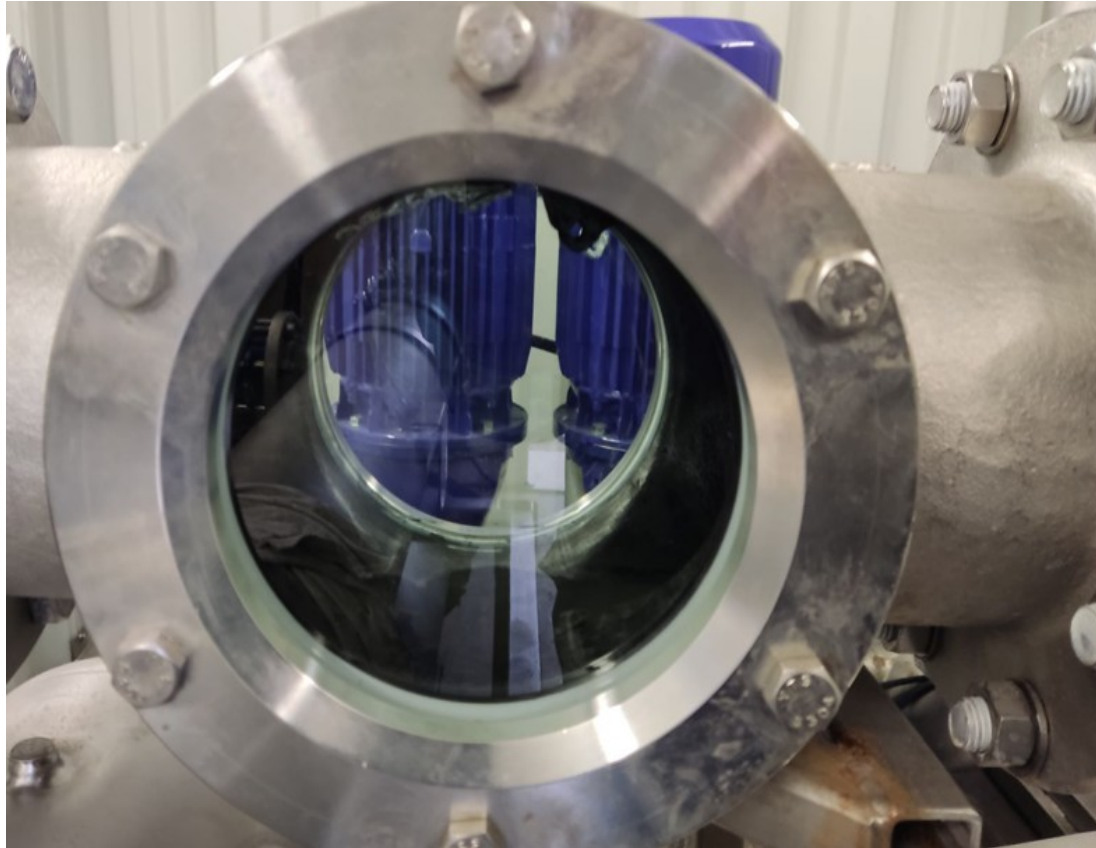
Zdjęcie: T.Śliwa

1. Geotermalna instalacja w Cudzynowicach/Kazimierzy Wielkiej jest instalacją wykorzystującą niską temperaturę wód termalnych (wynoszącą na wypływie 28,5°C) co pociąga za sobą konieczność zastosowania wymagających rozwiązań techniczno-technologicznych.

2. Obecny poziom wydobywania i zatłaczania wody nie wskazuje na występowanie problemów z chłonnością oraz nie obserwuje się występowania osadów, które pojawiły się podczas przeprowadzania dodatkowych prac geologicznych i badań hydrogeologicznych.

3. Powodzenie w procesie udostępnienia i późniejszej eksploatacji jest ściśle uzależnione od zapewnienia merytorycznej obsługi „procesu” już od etapu projektowania aż po eksploatację. Niewątpliwie jednym z **najważniejszych etapów jest proces wiercenia otworu** i właściwie przygotowanie instalacji do rozruchu.

3. Ważne jest prowadzenie ciągłego monitoringu parametrów złoża oraz wykonywanie cyklicznych analiz składu wody termalnej.

Zdjęcie: T.Śliwa

Dziękuję za uwagę!